

CONCEPT-VERSLAG BESTUURSRAAD VOOR ENGELEN EN BOKHOVEN

DATUM: 25 maart 2019

Aanwezig:

Voorzitter : mevrouw Y. Schram
Overlegpartner : de heer R. Geers
Ambt. secretaris: mevr. J. Pawiroredjo
Leden : de heer P. van Beek
: de heer J.J. Branderhorst
: de heer M.F.J.M. Kroezen
: mevrouw Y. Mulkens
: de heer P.J.M. Noz
: de heer B. van der Ploeg
Pers : mevrouw A. van den Dungen (Brabants Dagblad)
Publiek : 3 personen
Afwezig: Mevrouw M.M. van den Oord – Raemaekers

1. Opening

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom. Mevrouw Van den Oord is vanwege familie-omstandigheden afwezig. De heer Wamsteker komt namens haar inspreken over de vervanging van de lantaarnpalen. De BREB feliciteert mevrouw Schram met haar verkiezing voor het Waterschap.

2. Vaststellen verslag 18 februari 2019

Naar aanleiding van:

Pagina 1:

Lantaarnpalen

Met betrekking tot de vervanging van de lantaarnpalen in Engelen meldt de heer Geers dat is afgesproken dat jaarlijks een deel wordt opgepakt. In 2019 is dat Bokhoven. Volgend jaar zal de verlichting in het restant van de straten in Engelen worden vervangen. De heer Geers deelt mee dat de bewoners te zijner tijd een vooraankondiging van de werkzaamheden zullen ontvangen.

Vergroening en vergrijzing industrieterrein De Vutter

Mevrouw Mulkens meldt dat de BREB kiest voor vergroening, maar wil ook insteken op verduurzaming van het totale industrieterrein. De BREB wil samen met de gemeente bekijken wat er op het gebied van energietransitie aan mogelijkheden zijn om met de bedrijven in gesprek te gaan.

Pagina 2:

Ondergrondse containers Baron van der Aaweg

Mevrouw Schram deelt namens mevrouw Van den Oord mee dat de BREB met het volgende advies komt. Verstrek aan de inwoners van Bokhoven een container met oranje deksel en neem deze mee in het ophaalschema. Verwijder de ondergrondse glascontainers definitief. Glas kan dan voortaan ingeleverd worden bij de supermarkten/winkelcentra. De heer Geers laat weten dat er op dit moment een pilot loopt. Op basis daarvan wordt het beleid voor het afhalen van plastic in de hele gemeente 's-Hertogenbosch bepaald. In de tussentijd zouden de huidige containers weggehaald kunnen worden als dat echt zoveel overlast veroorzaakt. Dat heeft echter tot gevolg dat er dan in Bokhoven geen ondergrondse containers meer zijn en dat bewoners hun plastic afval naar Engelen moeten brengen. Er kan ook geen enkele garantie worden gegeven dat er over een half jaar containers met oranje deksel komen of dat plastic afval aan huis wordt opgehaald. Het is aan de bewoners om aan te geven of de containers nu definitief weggehaald moeten worden. Mevrouw Schram zal de vraag bij mevrouw Van den Oord terug leggen. Zij zal dan met de bewoners overleggen hoe hiermee om te gaan.

Planning Kop Oppershof

De BREB adviseert om van het eerste deel van de Oppershof éénrichtingsverkeer te maken en daarbij alleen inrij-richting vanaf de Baron van der Aaweg toe te staan. Dit in verband met de verkeersveiligheid en te voorkomen dat er omgereden moet worden. Ook wordt overlast in de toekomst hiermee voorkomen.

30 km/uur borden plaatsen bij elke kruising aan de Baron van der Aaweg
Gevraagd wordt of hier al meer over bekend is en of er al een tijdstip voor is vastgelegd.

Groen- en reststroken aan Baron van der Aaweg-Oppershof

De bewoners hebben in gezamenlijk overleg een voorstel uitgewerkt (Burgerinitiatief "Kop Oppershof"). Dat past niet zomaar rechtstreeks in een groen onderhoudsplan van de gemeente. Gevraagd wordt met wie dat ter goedkeuring besproken zou kunnen worden, zodat het daarna in de uitvoering meegenomen kan worden.

Borrelbus

Mevrouw Mulkens deelt mee dat de borrelbus voor carnaval goed voorbereid was. Totdat op zondagochtend bleek dat Arriva verzuimd had om de bussen te laten rijden. Dat is een grote teleurstelling geweest. De boot voer gelukkig wel. Het bestuur van de Buurtbus gaat in gesprek met Arriva om dit voor volgend jaar op te lossen. Gevraagd wordt of de gemeente richting Arriva een signaal kan afgeven dat de bewoners van Engelen en Bokhoven zeer teleurgesteld waren over dit voorval.

Pagina 4:

Voortgang zorg en welzijn en samenwerking met de gemeente

De heer Geers heeft inmiddels binnen de organisatie gevonden wie de contactpersoon is voor wat betreft de zorgvragen.

Skatebaan Bokhoven

Betreft een verzoek om een kleinschalige skatebaan aan te leggen in Bokhoven. Een lokale hovenier heeft aangeboden een ontwerp te maken. De BREB wil het ontwerp graag voor goedkeuring en vergunning voorleggen aan de gemeente. De heer Geers geeft aan om dat in te brengen bij de wijkmanager.

Rotonde Beverspijken

De heer Geers bevestigt dat de gemeente voornemens is om de snelheid te verlagen naar 50 km per uur. Daarmee komt de gemeente tegemoet aan de wens van de BREB. Gevraagd wordt om een tekening met daarin de op te nemen maatregelen naar de BREB te sturen.

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Mededelingen

Geen benoeming nieuw lid bestuursraad

Mevrouw Schram deelt mee dat er vandaag geen benoeming van een nieuw lid voor de BREB plaatsvindt. Er zijn geen kandidaten die de benoeming willen aanvaarden. De BREB gaat, gezien de ambities en het vele werk, werken met "commissieleden/niet-raadsleden" zoals de gemeenteraad die ook kent.

Verzoek om een onderzoek naar glasvezel in Engelen

Mevrouw Mulkens meldt dat de BREB graag wil onderzoeken of het mogelijk is om glasvezel ook in Engelen te laten aanleggen. Als bewoners over een betere internetverbinding beschikken, komt dat ook ten goede aan de duurzaamheidsgedachte van de gemeente omdat bewoners dan meer thuis kunnen werken. De BREB komt hier nog op terug.

De heer Geers geeft aan dat de mogelijkheid om thuis te werken ook vergroot kan worden door het plaatsen van een extra gsm-mast. Glasvezel behoort ook tot een van de opties. De gemeente is al een aantal jaren in gesprek met diverse partijen die glasvezel aanleggen. Dat heeft ertoe geleid dat Rosmalen-Groote Wielen en het Paleiskwartier zijn aangesloten op glasvezel. Aansluitingen in Vinkel-Nuland en Kruisstraat worden momenteel gerealiseerd. Ook zullen Gewande en Bokhoven worden aangesloten. De rest van de gemeente volgt nog, dus ook Engelen. Het is echter lastig om daar een termijn aan vast te koppelen. Er is niets mis mee als bewoners bij KPN aankloppen om het belang van de aanleg van glasvezel aan te tonen. De gemeente kan daarin ondersteuning bieden. Die ondersteuning is ook geboden aan de dorpsraden Nuland en Vinkel. Daardoor zou het proces misschien iets hoger op de agenda kunnen komen.

Opschoondag

De heer Branderhorst meldt dat Engelen op zaterdag 23 maart 2019 heeft meegedaan aan de landelijke opschoondag. Veel vrijwilligers en verenigingen hebben, ondanks het slechte weer, alles goed opgeschoond met zakken vol afval als resultaat. Hulde aan de verenigingen en vrijwilligers die hun tijd daaraan besteed hebben.

Peter Pan speelveld

De heer Geers meldt dat er op het Peter Pan speelveld een kunstgrasveldje gerealiseerd zal worden met twee goals erbij. Er komt ook een vaste plantentuin. Die wordt binnenkort geopend door wethouder Van der Geld.

Losjes festival

De heer Branderhorst meldt dat de BREB verheugd is dat het Losjes Festival, net name bij het Engelermeer, niet voorkomt op de vastgestelde evenementenkalender. Gevraagd wordt welke beweegredenen daaraan ten grondslag liggen. De heer Geers geeft aan dat Losjes het evenement heeft aangevraagd in het badseizoen. Het broedseizoen speelt dan ook een rol. Vanwege het bad- en broedseizoen is het niet mogelijk om het Losjes Festival bij het Engelermeer te laten plaatsvinden. Het college is nog steeds van mening dat het Engelermeer een locatie is die geschikt is voor het organiseren van een evenement, echter niet in de aangevraagde tijdstippen.

4. Kascontrole commissie Bestuursraad

De kascontrole commissie, bestaande uit de heer Van Beek en mevrouw Mulkens heeft op 19 februari 2019 de kas gecontroleerd. Er is décharge verleend aan de penningmeester over het boekjaar 2018. Het boekjaar 2018 is met een positief saldo afgerond.

5. Opheffing dienstverlening gemeentesecretarie

Mevrouw Schram haalt aan dat de hulpsecretarie in Engelen al vanaf 1993 onder vuur ligt. De gemeente heeft herhaaldelijk geprobeerd de hulpsecretarie te sluiten. Nu wordt de hulpsecretarie per 1 april 2019 volledig gesloten. Met als argument dat het niet veilig genoeg zou zijn voor de medewerkers, terwijl de hulpsecretarie zelfs voorzien is van kogelvrij glas. Het college heeft de huur opgezegd. Dit was te voorzien na de sluiting van de beveiligde ruimte in de Engelenburcht. Er blijft niets meer over van de annexatieafpraak. De hulpsecretarie kan wat de BREB betreft niet eenzijdig worden opgezegd. De BREB is teleurgesteld en vraagt zich af op welke manier er nog iets van de eerdere dienstverlening overeind kan worden gehouden. De BREB stelt voor dat documenten na 1 april gratis worden thuisbezorgd bij de bewoners in Engelen en Bokhoven. Dat doet volgens de BREB recht aan de dienstverlening en de annexatieafspraken.

De heer Geers geeft aan dat het voor het college geen gemakkelijk besluit is geweest. De dienstverlening moet op orde blijven, daar zet het college maximaal op in. Echter, als de veiligheid van de medewerkers niet meer gegarandeerd kan worden, dan moet daar iets mee gedaan worden. Als puur gekeken wordt naar de optie van een hulpsecretarie in Engelen, dan blijkt dat dat steeds verder verschaald is. De hulpsecretarie is, mede door de inzet van de BREB, zo lang mogelijk open gehouden. Dat is echter niet meer haalbaar. Reisdocumenten zijn nu tien jaar geldig en hoeven maar een keer per tien jaar te worden vernieuwd. Dat betekent dat er bij het gemeenteloket 55.000 bezoeken minder komen. De investering om de hulpsecretarie open te houden zou neerkomen op € 75,-, per reisdocument. Dat staat niet in verhouding tot de dienstverlening. Op basis van veiligheid en arbo-technische eisen heeft het college besloten om de dienstverlening in de hulpsecretarie in Engelen te beëindigen. Vervolgens wordt nu bekeken hoe de dienstverlening zo ingericht kan worden dat er een zo hoog mogelijke service wordt verleend. Er wordt gekeken naar de bezorging van de reisdocumenten en de openingstijden van de officiële gemeenteloketten. Daar moet nog een besluit over worden genomen. Het gratis bezorgen van de reisdocumenten zoals de BREB voorstelt, is volgens de heer Geers juridisch niet houdbaar, omdat bewoners van Engelen en Bokhoven dan bevoordeeld worden op de bewoners van de andere wijken in 's-Hertogenbosch. Bovendien is dat financieel niet haalbaar. Op een reisdocument schiet de gemeente er dan € 15,- à € 20,- bij in. Dat kan niet uit de grondexploitatie van de Haverleij betaald worden. Mevrouw Schram is van mening dat er wel een verschil is tussen de dorpen van de bestuursraden en de andere wijken in de stad, omdat de bestuursraden op basis van oude annexatie-afspraken een aantal privileges heeft gehad in het verleden. Dat zou volgens haar juridisch wel houdbaar zijn. Het zou een goed idee zijn om de sluiting van de hulpsecretarie te compenseren door gratis bezorging in de dorpen. De heer Geers begrijpt de wens voor compensatie. Dat neemt hij wel mee in de verdere besluitvorming over hoe omgegaan moet worden met de verschraling die het rijk heeft veroorzaakt in de dienstverlening van de

gemeente door reisdocumenten langer geldig te verklaren. Dat levert voor de dienstverlening van de gemeente een enorm gat op in de begroting. Mevrouw Schram geeft aan dat de BREB aan het bekijken is om ouderen die niet over een computer of computervaardigheden beschikken, in het servicepunt zorg en welzijn te helpen met het digitaal aanvragen van een reisdocument. Zij spreekt de hoop uit dat het college bereid is om de BREB enigszins te compenseren. De heer Geers geeft aan dat het college de mogelijkheden voor een zo optimaal mogelijke dienstverlening gaat onderzoeken. Ongelijke behandeling van bewoners is ingewikkeld.

Verder geeft hij aan dat het college in dezen geen advies heeft gevraagd aan de bestuursraden omdat er bij deze besluitvorming geen keuzes waren. Het was onverantwoord om op de huidige werkwijze door te gaan. Daarom heeft het college ervoor gekozen om de betreffende bestuursraden en dorpsraden te informeren over het te nemen besluit. Iedereen die een reisdocument aanvraagt in deze dorpen krijgt de mogelijkheid om de reisdocumenten thuis te laten bezorgen of op te halen op het Stadskantoor of Perron 3 in Rosmalen. bezorgd te krijgen of in het buurthuis af te halen. Die laatste mogelijkheid valt af. De dienstverlening wordt niet meer aangeboden. De mogelijkheden om de dienstverlening zo optimaal mogelijk te maken, zullen ter advisering aan de bestuursraden worden voorgelegd.

6. Helikopters aan de Gemaalweg

De provincie heeft op 22 februari 2019 ontheffing verleend voor het opstijgen en landen met een helikopter voor maximaal 24 vluchten van een terrein nabij de Gemaalweg 1A. Deze ontheffing geldt voor een periode van 12 maanden. Er is mogelijkheid om bezwaar daartegen in te dienen. Mevrouw Mulkens geeft aan dat zowel de Bestuursraad Empel en Meerwijk als de Bestuursraad Engelen en Bokhoven hier niet in gekend zijn. Namens de BREB stelt mevrouw Mulkens de volgende vragen:

- Het is niet te achterhalen waarom voor de locatie Gemaalweg is gekozen. Zijn er alternatieve locaties bekend, zoals de locatie op Zuid nabij de voormalige fabriek De Kruithoorn?
- De gemeente heeft op 21 februari 2019 aangegeven dat openbare orde en veiligheid niet in het gedrang zullen komen ten aanzien van de vluchten vanaf deze locatie. Welke overwegingen zijn er gehanteerd en door wie?
- Welke instanties zijn geraadpleegd en welk omgevingsonderzoek is er gedaan en door wie?
- De locatie is volgens de BREB minder geschikt i.v.m. de ligging van huizen en bedrijven aan de Dieze, de windturbine Treurenburg, hoogspanningsmasten, de RWZI, de afvalstoffendienst, ProRail, Defensie en de A59 in de onmiddellijke omgeving. Is er contact geweest met de omliggende bewoners, bedrijven en instanties als ProRail, RWZI en Defensie voordat er tot dit positieve besluit is gekomen?
- In de ontheffing staat dat vluchten gedurende het broedseizoen 15 maart tot en met 15 augustus wordt afgeraden. In de voorwaarden voor de vergunningverlening komt deze beperking echter niet terug. Kan de gemeente deze leemte in de vergunningverlening nog kenbaar maken bij de provincie? De BREB dringt daar sterk op aan.
- Het aspect natuur wordt nadrukkelijk aangehaald in de overwegingen. Er zijn echter geen steekhoudende argumenten te vinden, dat de natuur schade ondervindt. Hebben gemeentelijke afdelingen getoetst of de aannames in de vergunningprocedure overeenkomen met de werkelijkheid?
- Heeft de gemeente uitgezocht welke routes de helikopters gaan volgen en welke helikopterbewegingen er zullen zijn?
- Gaat de gemeente de vergunningverlening na een jaar toetsen en kan de verlening dan nog heroverwogen worden?
- Volgens de BREB ligt de locatie in het bestemmingsplan agrarisch gebied. Gaat de gemeente deze bestemming aanpassen voor de vergunning van deze commerciële lucht-activiteiten?
- Het gebied bij de Gemaalweg valt onder de Groene Delta. Is het niet tegenstrijdig dat in dit gebied verstoring door helikopters gaat plaatsvinden?

De BREB ziet op dit moment onvoldoende gronden om deze extra vliegbewegingen op deze locatie toe te staan. Er zijn veel onbeantwoorde vragen en aannames zijn te onduidelijk en/of niet in de vergunningsvoorwaarden opgenomen. De BREB adviseert ongevraagd om op deze locatie geen extra vliegbewegingen toe te staan.

De heer Geers geeft aan dat het hier een verzoek om ontheffing betreft van het verbod voor het landen en opstijgen met helikopters nabij Gemaalweg 1a in 's-Hertogenbosch. Een ontheffing voor het tijdelijk en uitzonderlijk gebruik van een terrein (TUG-ontheffing). Deze vergunning wordt verleend door de Omgevingsdienst Brabant-Noord namens de provincie. De provincie is het bevoegd gezag. Aan de burgemeester is gevraagd of er bezwaren zijn in het kader van de openbare orde en

veiligheid. Dat is een van de toetsingscriteria van de provincie. De burgemeester heeft op het gebied van openbare orde en veiligheid geen aanleiding voor bezwaren gezien. Het verzoek gaat puur over de locatie om te landen en op te stijgen, niet over de vluchtroutes. De gemeente is niet bevoegd om te beslissen over het gebruik van het luchtruim. Daarmee is echter nog geen uitspraak gedaan over de vraag of dit een goede locatie is als landingsplaats voor helikopters. Om te mogen landen is er lokaal nog een vergunning nodig. De gemeentelijke toetsing daarvoor moet nog plaatsvinden. De gemeente zoekt uit wat de ontheffing voor de locatie inhoudt en hoe die tot stand is gekomen. Voor de uitoefening van de activiteit is een ontheffing op grond van de APV nodig of een evenementenvergunning van de gemeente. Bij het ontbreken van deze ontheffing of bij strijdigheid met het bestemmingsplan kan de gemeente handhavend optreden. Er bestaat dus een mogelijkheid dat de activiteit vanwege gemeentelijke regelgeving niet mag worden uitgevoerd, ondanks dat er een ontheffing ligt op grond van de Wet Luchtvaart. De argumenten die de BREB aanhaalt zijn helder. De BREB krijgt nog een terugkoppeling.

7. Speerpunten woonagenda 2019/2020 (raadsvoorstel)

Op 2 april 2019 staat het Raadsvoorstel "Speerpunten woonagenda 2019/2020" op de agenda van de gemeenteraad. Mevrouw Mulkens geeft naar aanleiding daarvan aan dat de in het raadsvoorstel genoemde plannen ambitieus en divers zijn en er is ook aandacht voor de energiezuinige woonomgeving. Zij vraagt aandacht voor initiatieven en ambities op het gebied van zorg en welzijn die in Engelen inclusief de Haverleij en Bokhoven in gang zijn gezet. Er is o.a. behoefte aan een ontmoetingsplek dichtbij huis waar mensen een kopje koffie kunnen drinken, een praatje kunnen maken, een gezamenlijke maaltijd kunnen gebruiken of advies of hulp kunnen vragen. Juist dat draagt bij aan een prettige, veilige en sociale woonomgeving. De BREB heeft met de gemeente gesproken over een initiatief voor de bouw van een derde kasteel in de Haverleij met een woon-zorg bestemming. De BREB ziet daar niets van terug in het raadsvoorstel. Er wordt fors ingezet op tijdelijke woningen voor studenten en jongeren. Ook initiatieven voor "buy to let" waarbij particuliere beleggers goedkope woningen kopen en vaak voor veel geld doorverhuren. De BREB zou graag inspanning willen vragen om woningen geschikt te maken voor jonge starters, zodat die in de dorpen kunnen blijven wonen. Dat zorgt voor een goede mix in de samenstelling van de bevolking. Een speculatief woningbestand draagt volgens de BREB niet bij aan de leefbaarheid van wijk en dorp. Ook wil de BREB pleiten het behoud en de ontwikkeling van betaalbare woningen voor ouderen, zodat zij door kunnen schijven naar een betaalbare kleinere of aangepaste woning. Het valt de BREB op dat in de paragraaf "Duurzaam Wonen 's-Hertogenbosch" niet gesproken wordt over Engelen, Haverleij of Bokhoven. De BREB zou graag met de gemeente willen onderzoeken op welke manieren deze dorpen bij de vernieuwingen en buurtgerichte aanpak mee kunnen doen. Ook wil de BREB aandacht vragen voor het intensiever benaderen van VVE's zoals in de Haverleij om energiezuinige dan wel energieopwekkende maatregelen te realiseren. De BREB wil zich samen met de gemeente inzetten voor het realiseren van de vier hoofdpunten uit het raadsvoorstel om zodoende een aantrekkelijk woongebied te behouden. Aandacht wordt gevraagd voor de woon- en zorgwensen van ouderen en het betaalbaar houden van woningen voor starters en blijvers. Dat draagt bij aan de leefbaarheid van de dorpen, nu en in de toekomst. De BREB wil ook participeren in proefprojecten op het gebied van energiematregelen en onderzoek op wijkniveau naar mogelijkheden voor ontwikkelingen rond het gebruik van waterstof, buurtbatterijen enz.

De heer Geers geeft aan dat in het raadsvoorstel de voortgang is beschreven die in 2018 is gemaakt op de vier hoofdpunten uit de Woonagenda 2017/2018. In 2019 wordt voor de komende jaren een nieuwe meerjarige Woonvisie opgesteld waarin de ambities en speerpunten worden herijkt en opnieuw worden vastgelegd. Deze wordt naar verwachting begin 2020 vastgesteld. Aan de raad wordt voorgesteld om de hoofdpunten uit de Woonagenda 2017/2018 voort te zetten en een aantal speerpunten daaraan toe te voegen. Om de druk op de sociale woningbouw te verminderen zal o.a. worden ingezet op het versnellen van projecten voor sociale woningbouw en het op korte termijn realiseren van tijdelijke woningen voor sociale huisvesting. Ook zullen er maatregelen worden genomen om te komen tot een betere benutting van de bestaande woningvoorraad (o.a. doorstroming).

Het is bij de heer Geers nog niet bekend of en in welke omvang er in 's-Hertogenbosch sprake is van een speculatief woningbestand of "buy to let". Ook zou de vraag gesteld kunnen worden of de gemeente actief moet gaan sturen op Airbnb's. De nadruk ligt nu echter op de uitvoering van de in het raadsvoorstel genoemde hoofdpunten en speerpunten.

De kastelen bevinden zich in de duurdere woningklasse. Bij het ontwerp van de Haverleij is bewust gekozen voor een stedenbouwkundig hoogwaardig ontwerp op een bijzondere locatie, waarbij

geprobeerd wordt om het optimale te bereiken in duurzaamheid. Sociale woningbouw is daarom in de kastelen lastig te realiseren. Er wordt ingezet op het realiseren van sociale woningbouw op locaties waar goedkoper gebouwd kan worden. Bekeken wordt hoe de woningvoorraad in elkaar steekt. Sluiten de woningvoorraad en de woonwensen op elkaar aan? Dat komt terug in de woonvisie. De heer Geers hecht veel waarde aan voldoende ontmoetingsplekken in de nabijheid. Bekeken moet worden in welke mate dat met vastgoed gefaciliteerd zou kunnen worden. Vergrijzing zit in alle wijken en dorpen. Engelen, Haverleij en Bokhoven zijn niet als zodanig in de woonvisie vermeld, omdat daarin niet concreet wordt benoemd welke projecten er uitgevoerd gaan worden. In de woonvisie worden de hoofdlijnen beschreven.

8. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

9. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 21.35 uur. De volgende vergadering is gepland op maandag 24 juni 2019.

Jane Pawiroredjo,
13 mei 2019